

בעקבות חז"ל בעורפה של לוד – לקט מקורות

ערך: ד"ר רועי מרום

תני מעשה שהביאו קופה מליאה עצמות מכפר טבי והניחוה באויר הכנסת בלוד ונכנס תודרוס הרופא ונכנסו כל הרופאים עמו אמר תודרוס הרופא אין כאן שדרה ממת אחד ולא גולגולת ממת אחד אמרו הואיל ויש כאן מטהרין ויש כאן מטמאין נעמוד על המניין התחילו מרבי עקיבה וטיהר אמרו לו הואיל והיית מטמא וטיהרת טהור. ירושלמי ברכות א א

כרם רבעי עולה לירושלים מהלך יום לכל צד בד"א בכרם שיש בו חמשה גפנים אבל כרם שאין בו ה' גפנים ושאר כל האילן הרי זה נפדה סמוך לחומה רשב"ג אומר אחד כרם שיש בו חמשה גפנים ואחד כרם שאין בו חמשה גפנים הרי זה עולה לירושלים ומחלק הימנו לשכיניו ולקרוביו ולמיודעיו ומעטר בו את השוק אמר ר"ש אין בזה עיטור השוק אלא פודהו בשער הזול ודמיו נאכל כמעשר שני משחרב הבית בית דין הראשון לא אמרו בו כלום בית דין האחרון גזרו שיהא זה נפדה סמוך לחומה מעשה בר"א שהיה לו כרם בצד כפר טבי במזרח שיהא זה נפדה סמוך לחומה עמד ר"א ובצרו ופדאו ושאר כל האילן כמעשר שני. תוספתא מעשר שני, ה, הלכה י

כרם רבעי היה לו לרבי אליעזר במזרח לוד בצד כפר טבי ובקש להפקירו לעניים, אמרו לו תלמידיו רבי כבר נמנו עליך חבריך והתירוהו בבלי ראש השנה לא ע"ב

ופלשתים פשטו בערי השפילה והנגב ליהודה וילכדו את בית שמש ואת איילון ואת הגדרות ואת שוכו ובנותיה ואת תמנה ובנותיה ואת גמזו ואת בנותיה ויישבו שם

דברי הימים ב' כ"ח י"ח

אמרו עליו על נחום איש גם זו שהיה סומא משתי עיניו, גידם משתי ידיו, קיטע משתי רגליו וכל גופו מלא שחין, והיה מוטל בבית רעוע ורגלי מטתו מונחין בספלין של מים כדי שלא יעלו עליו נמלים.

פעם אחת [הייתה מטתו מונחת בבית רעוע] בקשו תלמידיו לפנות מטתו ואחר-כך לפנות את הכלים. אמר להם: 'בניי, פנו את הכלים ואחר-כך פנו את מטתי, שמובטח לכם שכל זמן שאני בבית אין הבית נופל'. פינו את הכלים ואחר כך פינו את מטתו ונפל הבית. אמרו לו תלמידיו: 'רבי, וכי מאחר שצדיק גמור אתה למה עלתה לך כך?'

אמר להם: 'בניי, אני גרמתי לעצמי. שפעם אחת הייתי מהלך בדרך לבית חמי והיה עמי משוי שלושה חמורים, אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים. בא עני אחד ועמד לי בדרך ואמר לי: 'רבי פרנסני'. אמרתי לו: 'המתן עד שאפרוק מן החמור'. לא הספקתי לפרוק מן החמור עד שיצתה נשמתו. הלכתי ונפלתי על פניו ואמרתי 'עיני שלא חסו על עיניך יסומו, ידיי שלא חסו על ידיך יתגדמו, רגליי שלא חסו על רגליך יתקטעו', ולא נתקררה דעתי עד שאמרתי 'כל גופי יהא מלא שחין'. אמרו לו: 'אוי לנו שראינוך בכך!'. אמר להם: 'אוי לי אם לא ראיתוני בכך'. תענית, כא, עא